

Let op: Alleen gesproken woord geldt!

**Ridders Militaire Willems Orde,
excellenties, vlag- en
opperofficieren, nabestaanden
van gesneuvelde Nederlandse
militairen, leden van Eerste en
Tweede Kamer, veteranen en
aangetreden militairen, dames
en heren,**

**Wij zijn vandaag getuige van
een bijzonder, bijna on-
Nederlands moment.**

**De commando-overdracht van
de Commandant der
Strijdkrachten.**

**Met militair ceremonieel en
militaire symbolen.**

**Veel mensen kunnen zich daar
niet zoveel bij voorstellen.**

Ik begrijp dat wel.

**Want de politie, de brandweer,
de ambulance, die zie en hoor je
in de straat.**

**Maar wat de krijgsmacht nu
precies doet, en wat we daar
met z'n allen aan hebben, dat is
vaak lastiger voor mensen.**

U zult het antwoord op deze vraag niet zo snel horen, als u er niet zelf naar op zoek bent.

Immers, onze militairen doen hun werk vaak in het buitenland.

En dan ook nog in gevaarlijke gebieden, waar je als burger niet zo snel komt.

Militairen mogen niet staken, dus ook op het Malieveld zult u ze zelden tegenkomen.

De krijgsmacht is ook nog eens a-politiek.

**Generaals zitten dus niet bij
Pauw en Witteman om eens te
zeggen waar het op staat.**

**Kortom, het is heel gemakkelijk
om in de haast van alledag
voorbij te gaan aan de waarde
en het belang van een gezonde
krijgsmacht.**

**Toch is nonchalance op dit punt
onverstandig.**

**Want onze militairen werken
aan stabiliteit in de
brandhaarden van de wereld.**

**Stabiliteit brengt onderwijs,
werkgelegenheid, ontwikkeling,
welvaart.**

**Welvaart is de beste garantie
voor vrede.**

**Mensen met banen voeren geen
oorlog.**

...

**Onze militairen doen dat niet
alleen uit nobele motieven, om
mensen in landen ver weg te
helpen.**

**Dit werk is van direct belang
voor onze veiligheid en welvaart
hier, in Nederland.**

**Want niets is zo besmettelijk als
onrust.**

**Hoe meer onrust, hoe minder
handel.**

**Nederland, als handelsland, als
exportland, wordt daardoor
direct geraakt.**

**Kijk maar naar wat piraterij voor
schade doet aan onze handel
over zee.**

**Ook daarom stuurt Nederland
militairen uit.**

...

**Wat vraagt dat van onze
militairen?**

Dat vraagt veel van hen.

**Militairen zijn geen aparte
diersoort.**

Ze zijn niet onaantastbaar.

**Militairen zijn gewone mensen
zoals u en ik, die voor een heel
verantwoordelijke baan hebben
gekozen.**

**Er op uit gaan in de aller-
moeilijkste situaties van het
diepste wantrouwen, waarin
mensen, zelfs kinderen,
gewapend tegenover elkaar
staan en ook jou op de korrel
nemen.**

**Dat vergt overtuiging, dat vergt
groot vertrouwen in je collega's,
dat vergt kameraadschap en
weten dat je elkaar niet in de
steek laat als het er echt op aan
komt.**

**Dat betekent dat je heel veel
met elkaar meemaakt.**

**Daar staan de militaire
symbolen voor, die u hier
vandaag ziet.**

...

**Onze militairen krijgen vandaag
een nieuwe, hoogste baas.**

**De enige viersterren-generaal
die Nederland heeft.**

Vandaag laten zij zien dat ze hem vertrouwen, dat ze hem volgen, hoe gevaarlijk de opdracht ook is.

Andersom heeft generaal Middendorp door het accepteren van het commando zojuist hetzelfde onvoorwaardelijk vertrouwen in hen uitgesproken.

Dat is de betekenis van deze commando-overdracht vandaag.

Dames en heren,

**Nederland mag trots zijn op het
militair leiderschap waarop wij
allemaal hebben kunnen
rekenen de afgelopen ruim vier
jaar.**

**Generaal Van Uhm heeft groot
gezag, bij krijgsmachten over
de gehele wereld.**

**Maar ook in Nederland. In de
samenleving, bij het
bedrijfsleven, in de politiek.**

**Generaal Van Uhm is een
uitzonderlijk militair leider
gebleken.**

**Met het arbeidsethos van een
hardwerkende bakkerszoon en
het doorzettingsvermogen van
de grenadiers, van oudsher de
grootste en sterkste militairen
die de granaten gooiden en die
tot op de dag van vandaag
dienst doen 'onder het oog des
Konings'.**

**Commandant van de
luchtmobiele brigade,
commandant van de landmacht,
commandant der strijdkrachten.**

**Een generaal met de instelling
van de soldaat te velde: altijd
doorgaan.**

**Een generaal die pas echt op
zijn gemak was tussen de
troepen.**

**Een generaal die het liefst in
zijn vlekkenpak stond, één met
zijn mannen en vrouwen.**

Loyaal aan zijn mensen.

Loyaal aan de politiek.

**De grote bezuinigingen die zo
moeilijk zijn voor zijn militairen,
heeft hij uitgevoerd.**

**Hij heeft daarvoor de
verantwoordelijkheid durven
nemen.**

Dat is leiderschap.

Het was een voorrecht om met hem te hebben mogen samenwerken.

Generaal Van Uhm is, als a-politiek militair, steeds op zijn oever gebleven.

En ik, als minister van Defensie en politiek verantwoordelijk voor de inzet van de krijgsmacht, ben op mijn oever gebleven.

Maar tussen ons liep een brede brug van vertrouwen, respect en erkenning voor elkaars rol.

**Ik dank hem voor zijn inzet en
ook de persoonlijke offers die
hij voor ons land heeft
gebracht.**

Generaal Van Uhm,

**Voor uw uitzonderlijke
prestaties en betoonde moed en
trouw heeft het Hare Majesteit
de Koningin behaagd u te
benoemen tot Commandeur in
de Orde van Oranje-Nassau.**

**Dan wil ik thans uitgaan tot de
uitreiking van de
daarbijbehorende versierselen
waartoe mijn adjudant het
Koninklijk Besluit zal voorlezen.**

***[opspelden onderscheiding,
applaus]***

Geachte aanwezigen,

**Vandaag heeft Nederland een
nieuwe Commandant der
Strijdkrachten: Generaal
Middendorp.**

Generaal,

Op uw eerste dag als

commandant van de Task Force

Uruzgan in Afghanistan kwam

het bericht dat zelfmoordenaars

op weg waren om een aanslag

te plegen.

Samen met de Amerikanen, de

Afghanen en de Australiërs bent

u in actie gekomen om de

aanslag te voorkomen.

Dat lukte.

Diezelfde dag was er nog een

zelfmoordenaar die een aanslag

pleegde die helaas wel lukte.

**Het resultaat: twintig dode
Afghaanse politieagenten.**

**Dat was uw eerste dag in
Uruzgan.**

**En toen moest uw missie nog
beginnen.**

...

**U bent aangetreden als
Commandant der Strijdkrachten
in een moeilijke tijd.**

**Een tijd van bezuinigingen. Een
tijd waarin de krijgsmacht piept
en kraakt en het hoofd
nauwelijks boven water kan
houden.**

**Een tijd waarin juist nieuwe
investerings nodig zijn.**

**Om gelijke pas te kunnen
houden met ontwikkelingen als
cyberaanvallen en
technologisch steeds
geavanceerdere strijdmethoden.**

**Uw achtergrond bij de genie, de
architecten en constructeurs
van de krijgsmacht, komt hierbij
van pas.**

**Werken met steeds de nieuwste
technieken is u op het lijf
geschreven.**

**Aan u de opdracht om ondanks
bezuinigingen, onze
krijgsmacht in topconditie te
houden.**

**Fysiek, met de beste training en
spullen.**

Maar ook mentaal.

**De regering heeft er groot
vertrouwen in dat u deze taak
aankunt en ik wens u bij deze
zware verantwoordelijkheid alle
succes.**

**Mag ik u allen uitnodigen tot
een applaus voor de nieuwe
Commandant der Strijdkrachten
en alle Nederlandse militairen.**

[*applaus*]

**Dan wordt thans de ceremonie
afgesloten met het spelen van
het Wilhelmus.**

**Dames en heren mag ik u
daartoe verzoeken te gaan
staan.**

[spelen Wilhelmus, einde]

-0-0-0-